

Kluringar & annat kul

Svenska

åk
4-6

Av Maria Blixt och Skolplus AB

Upphovsrätten till materialet tillhör Skolplus AB.

Materialet kan användas i den egna interna verksamheten under förutsättning att man har en licens för Skolplus.
Se vår webbsida skolplus.se för mer information. Materialet får ej spridas vidare på till exempel internet.

Skolplus.se

Innehåll

Till dig som lärare

Frukter och grönsaker • kasta om bokstäverna

Måla pennorna • följ en instruktion

Ordkrångel • långa ord

Ord-orm • substantiv, verb och adjektiv

Bikupan • ordgömma

Klura på ord • bilda ord

Tungvrickare • ramsor

Vilda Vikings runor 1 • runskrift

Vilda Vikings runor 2 • öva mer på runskrift

Talesätt med färger • idiomatiska uttryck

Talesätt om kroppen 1 • idiomatiska uttryck

Talesätt om kroppen 2 • idiomatiska uttryck

Ordkampen • bilda ord

Städa ordlådan • ordklasser

Fatta dialekten • dialektala uttryck

Till dig som lärare

Kluringar & annat kul är ett inspirerande utskriftsmaterial med kluriga övningar i matematik och svenska för årskurs 1-3 och 4-6.

I lekfulla och varierade övningar ges eleverna möjlighet att öva viktiga moment inom respektive ämnesområde. Materialets kluringar syftar till att träna logiskt tänkande och problemlösning. Här får eleverna använda både nyfikenhet och (lite) tålamod för att komma fram till en lösning. Samtliga övningar utgår från läroplanens centrala innehåll för respektive årskursnivåer. (Lgr22)

Använd övningarna som introduktion till nya arbetsområden, som kluriga träningsuppgifter eller som kul extrauppgifter. Plocka enstaka övningar eller använd flera. Övningarna har ingen bestämd ordning och materialet kan därför användas i den följd man önskar.

Övningarnas olika svårighetsgrader ger variation och möjlighet till inkludering av alla elever. En fingervisning om övningarnas svårighet ges genom sidornas färgmarkeringar: grön = lätt, blå = medel, rosa = svårare. Färgmarkeringarna används för både årskurs 1-3 och 4-6.

Facit med kommentarer finns att skriva ut separat. Där eleverna ges möjlighet att svara på olika sätt, visas exempel på svar och uträkningar. Längst ner på facitsidorna finns kommentarer. Pedagogiska tips markeras med orange symbol (cirkel med utropstecken).

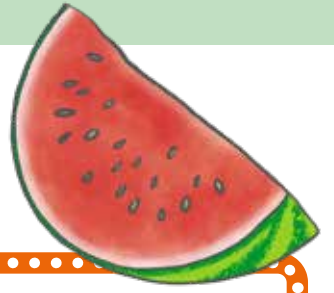
Botanisera bland kluriga problem, lekar och spel.
Välj ut det som passar och **ha kul!**

I utskriftserien ingår:

Kluringar & annat kul, Svenska åk 1-3
Kluringar & annat kul, Svenska åk 4-6

Kluringar & annat kul, Matematik åk 1-3
Kluringar & annat kul, Matematik åk 4-6

Kasta om bokstäverna och skriv rätt frukt eller grönsak.
I några ord får du hjälp med första bokstaven.

ppäel

ä

oormt

kgrua

saanna

anabn

iardäs

r

ttnelovaenm

v

rnidvauv

yappaa

änorp

darinnam

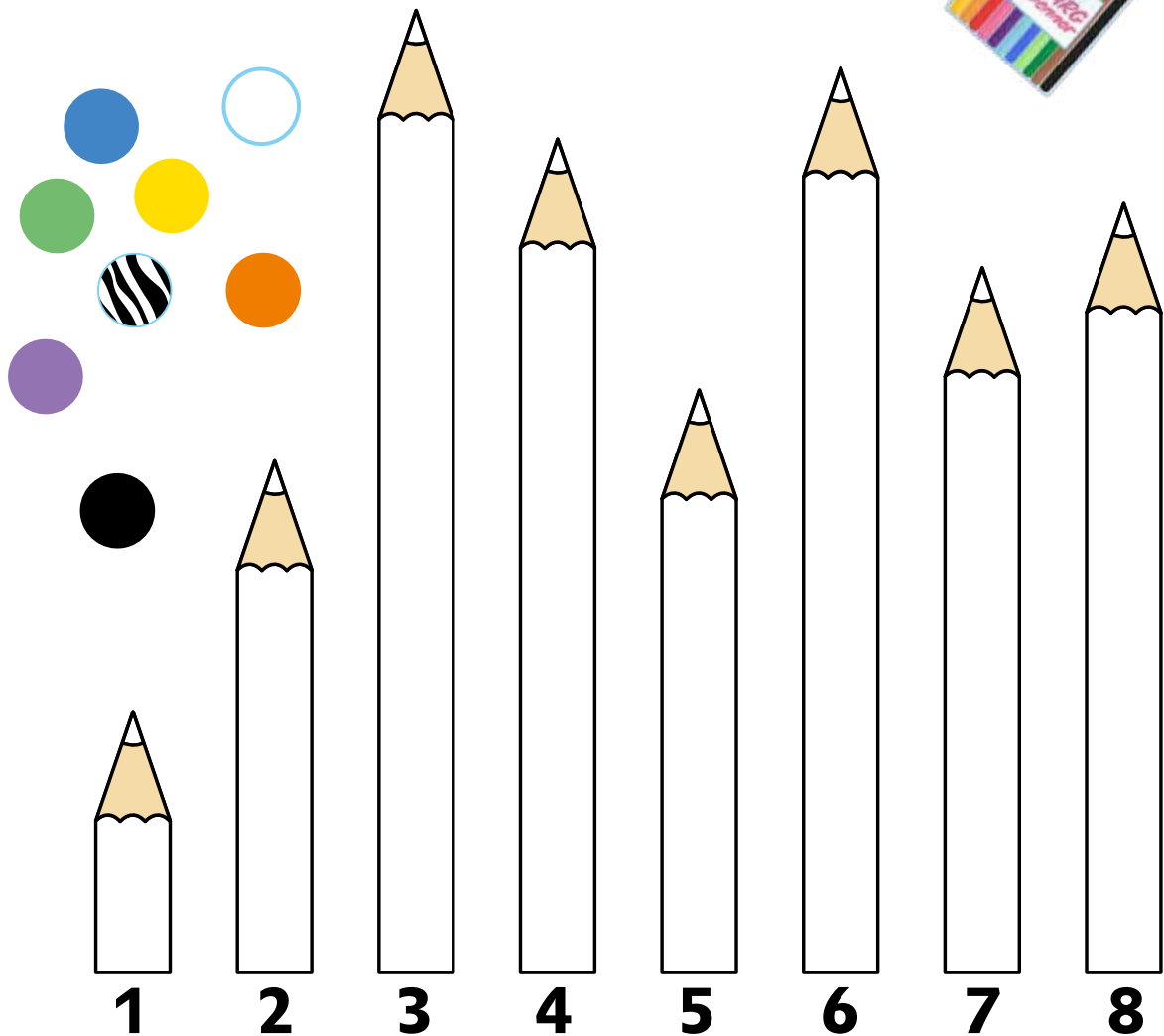
m

rikappa

Färglägg enligt instruktionerna i rutan.

Måla ...

- ... pennan som står till höger om den femte pennan lila.
- ... den minsta pennan gul.
- ... pennan som är längre än den sjätte pennan svart.
- ... pennan som står mitt emellan den tredje och den femte pennan orange.
- ... den andra pennan i den färg man får om man blandar gult och blått.
- ...den sjunde pennan i samma färg som den minsta. Dekorera med prickar.

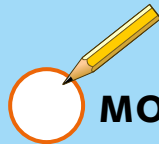
Om den åttonde pennan är kortare än den femte pennan, ska den målas blå. Annars ska den vara vit.

Nu finns det bara en penna kvar att måla. Den ska du måla som en zebra.

Gissa orden.

Ordroboten älskar långa ord.

Läs ledtrådarna nedan och skriv rätt siffra vid orden.

MOBILTELEFON

VAKTMÄSTARUNIFORM

TRÄDGÅRDSMÄSTARE

RADIOPRATARE

SKOLBIBLIOTEKARIE

KLASSKAMRAT

MOTOCROSSFÖRARE

NATIONALENCYKLOPEDIN

- 1 Speciella arbetskläder.
- 2 Ett yrke för den som gillar att babbla.
- 3 Inuti ordet gömmer sig ett kortare ord för något som är bra att ha när man dyker eller snorklar.
- 4 Första delen av ordet betyder flyttbar.
- 5 Ett yrke. Ordet har tre l.
- 6 Ett ord med två Ä.
- 7 Ett ord med sex vokaler. Tre av dem är O.

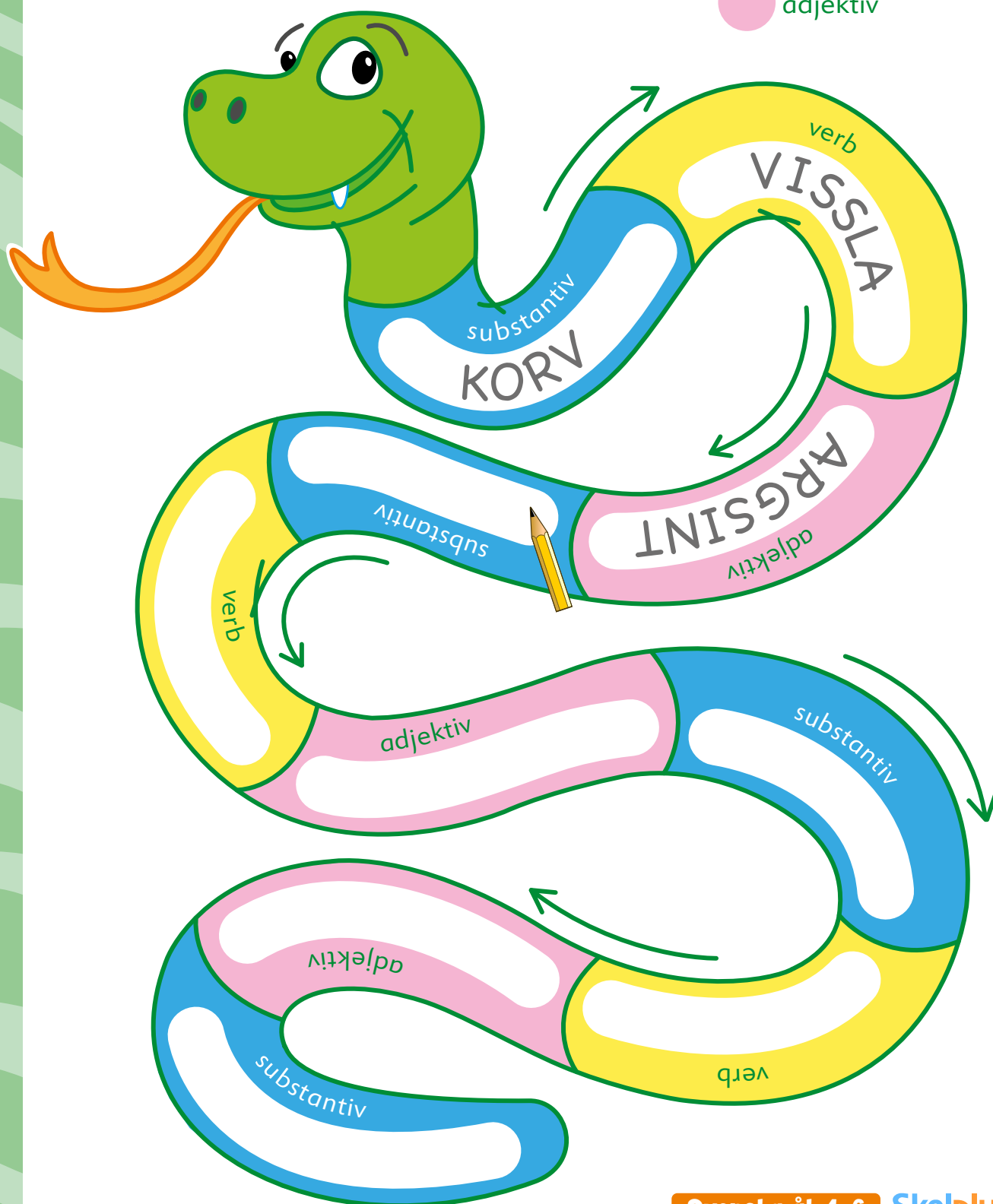
Ett ord blir kvar. Vilket? _____

Fyll ormen med ord ur olika ordklasser.

Hitta på ord och skriv dem i de vita rutorna.

Vänd och vrid. Låt **sista bokstaven i varje ord** bli **första bokstaven i nästa ord**.

- substantiv
- verb
- adjektiv

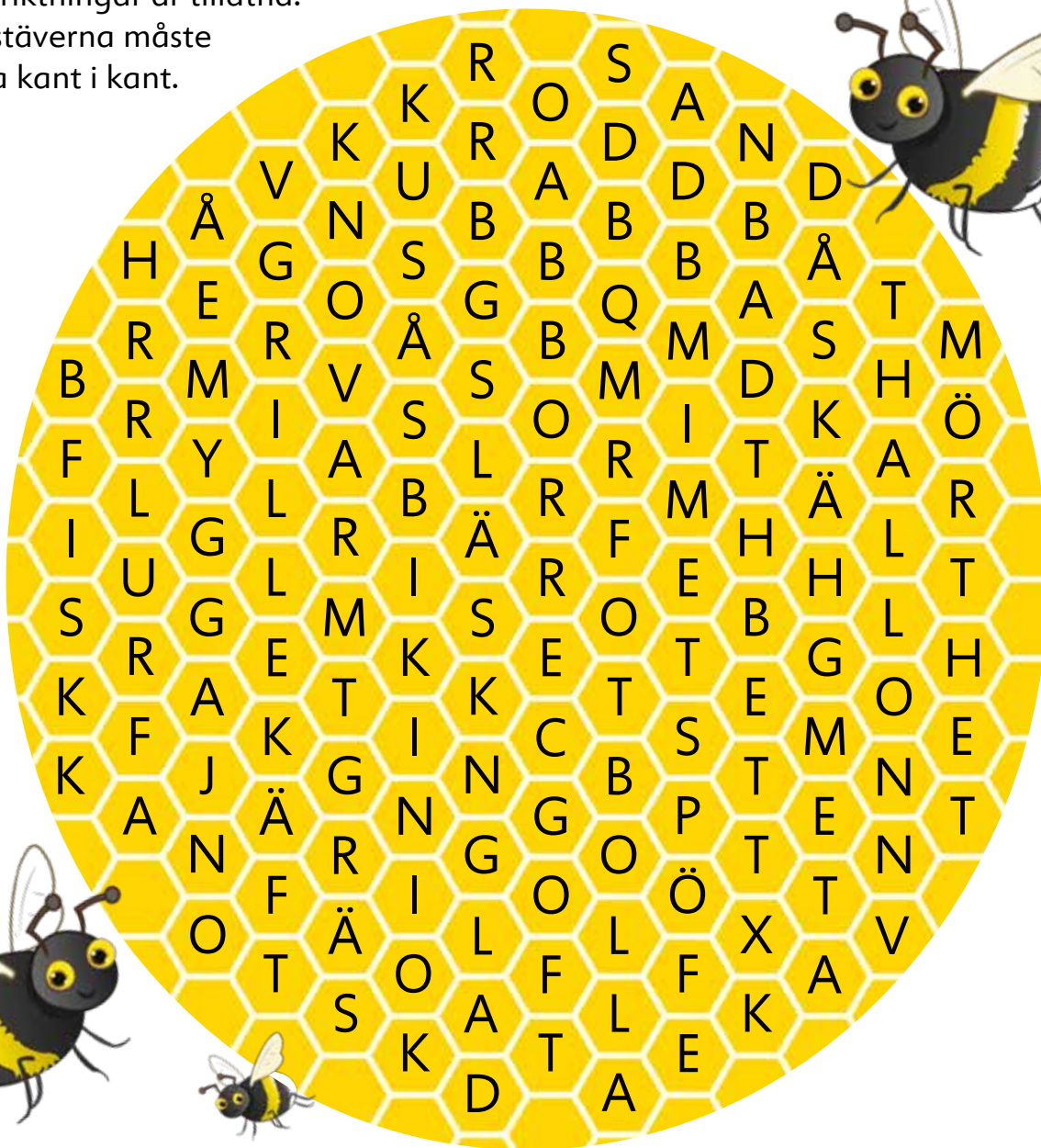

Leta gömda ord i bikupan.

Alla riktningar är tillåtna.

Bokstäverna måste
ligga kant i kant.

Skriv alla ord du hittar: _____

Fortsätt skriva på baksidan eller på ett
nytt papper om du hittar fler ord.

Bilda nya ord av bokstäverna i rutan.

S L Ä T R A N D O L L

Du får använda bokstäverna om igen för varje nytt ord du bildar.

L Ä S A

4

bokstäver

5

bokstäver

6

bokstäver

7

bokstäver

Kan du klura ut ett ord med alla bokstäver?

Ledtråd: en flygande insekt med långsmal bakkropp.

11

bokstäver

TUNG- VRICKKARE

Öva på några
svåra ramsor.

Hur snabbt kan
du läsa dem?

Packa pappas kappsäck.
Packa pappas kappsäck.
Packa pappas kappsäck ...

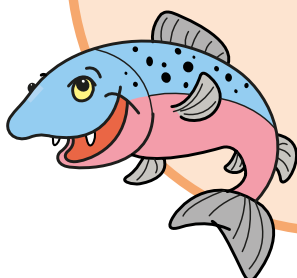
Sju sjuka sjömän
sköttes av sjuttiosju
sjungande sjuksköterskor
på det sjunkande skeppet
Shanghai ...

Pappa hänger upp
hinkar i taket.
Pappa hänger upp
hinkar i taket ...

Fem pepparkorn i
en kopparpanna.
Fem pepparkorn i
en kopparpanna.
Fem pepparkorn i
en kopparpanna ...

Sex laxar i en laxask.
Sex laxar i en laxask.
Sex laxar i en laxask ...

Flyg fula fluga, flyg
och den fula flugan flög.
Flyg fula fluga, flyg
och den fula flugan flög ...

Vikingarna skrev med **runor** som ristades in på runstenar. Här berättades historier om döda släktingar eller viktiga händelser.

Vikingarnas runalfabet hade inte tecken för alla våra nutida svenska bokstäver. Vilda Viking har därför lagt till några nya runtecken för att kunna skriva alla bokstäver.

Vildas runalfabet

1	B	l	7	+	ψ	Ƴ	*		‡	Ƴ	↑	Υ	†	‡
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O
B	Ƴ	R	4	↑	∩	ψ	Ƴ	4	∩	4	‡	†	‡	
P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	Å	Ä	Ö	

S, X och Z har samma runtecken eftersom bokstavsljuden liknar varandra. Samma gäller för V och W.

Vad står det här?

ψ | ↑ 7 † • * † ↑ † R • ‡ † ψ

Prova att skriva ditt namn med runor.

Talesätt är bildliga uttryck som ofta betyder något annat än vad man först kan tro.

Vad menar man egentligen?
Dra streck till rätt förklaring.

ge någon
gråa hår

sväva på
rosa moln

komma på
grön kvist

vara
i det blå

den röda
tråden

- att ge någon bekymmer
- att få bra ekonomi
- att inte ha koll
- att ljuga för att någon inte ska bli ledsen eller för att undvika onödigt krångel
- att bli väldigt arg
- ett tema som finns med från början till slut
- fritt fram att göra något
- att vara väldigt lycklig
- att vara duktig på växtodling
- någon som upplevs vara annorlunda på ett negativt sätt i en grupp

ta till
en vit lögn

ha gröna
fingrar

se rött

Det är
grönt!

det svarta
fåret

Läs talesättet och fyll i rätt kroppsdel.

- gå bakom _____ på någon
Betydelse: Att man i hemlighet gör något som en viss person inte vill.
- hålla _____
Betydelse: Att hoppas att det ska gå bra.
- lägga _____ i blöt
Betydelse: Att vara nyfiken och lägga sig i sådant som man inte har med att göra.
- dra _____ åt sig
Betydelse: Att bli misstänksam och försiktig i en situation.
- tala ur _____
Betydelse: Att tala ärligt och tydligt så att andra förstår vad man menar.
- få något om bak- _____
Betydelse: Att man inte har förstått eller inte uppfattat rätt.
- kärlek vid första _____ - kastet
Betydelse: Att bli kär i någon direkt, första gången man ser personen.
- tappa _____
Betydelse: Att bli mycket förvånad eller överraskad.
- smaken är som _____, delad
Betydelse: Att folk kan tycka olika i en fråga.

Välj några talesätt och klura ut vad de betyder.

Sök gärna
på nätet.

- ansikte mot ansikte
- hals över huvud
- sätta myror i huvudet
- få håret att resa sig
- på håret
- tala för döva öron
- mellan fyra ögon
- höja på ögonbrynen
- skinn på näsan
- ha näsa för något
- få blodad tand
- rätta mun efter matsäcken
- prata i munnen på någon
- tala med kluven tunga
- hänga läpp
- falla på läppen
- slå sig för bröstet
- ha något på hjärtat
- med lätt hjärta
- inte ha hjärta
- ha mage
- slå näven i bordet
- fingertoppskänsla
- på rak arm
- vassa armbågar
- på egen hand
- den ena handen vet inte vad den andra gör
- ett finger med i spelet
- nagel i ögat
- rulla tummarna
- nagelfara
- få ändan ur vagnen
- på en höft
- finns det hjärterum så finns det stjärterum
- stå på egna ben
- en öm tå
- det man inte har i huvudet, får man ha i benen
- stå på god fot
- hack i häl
- från topp till tå

Bilda så många ord du kan.

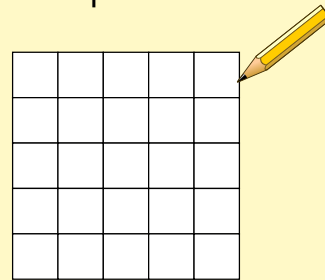
Du och dina motståndare ska bilda ord av samma bokstäver.
Den klurigaste spelaren vinner!

Gör så här:

2-5 spelare

Rita rutor:

Rita upp en kvadrat med 5 x 5 rutor
på var sitt papper.

Skriv in bokstäver:

Kom överens om vem som ska börja.

Den spelaren ska säga en bokstav, så att alla hör.
(Vilken bokstav som helst i alfabetet.)

Denna bokstav ska alla spelare skriva in i valfri, tom ruta
på sitt papper. Visa inte pappret för motståndarna.

Turas om att säga bokstäver tills alla rutor är fyllda.

Man får inte flytta på några bokstäver. Spelet går ut på
att bilda så många och så långa ord som möjligt.

Poäng:

Vågräta och lodräta ord ger poäng
(inte diagonala ord).

5 bokstäver = 10 poäng

4 bokstäver = 5 poäng

3 bokstäver = 3 poäng

Ord med en eller två bokstäver
ger inte poäng.

Exempel

S	T	B	X	E
G	R	O	D	A
O	Ä	R	T	A
D	D	S	S	S
H	I	N	K	Q

Obs! Man kan bara få poäng för **ett ord** i varje rad
eller kolumn, även om det skulle finnas flera möjliga.

I exemplet:

vågrätt: GRODA = 10 p, ÄRTA = 5 p, HINK = 5 p

lodrätt: GOD = 3 p, TRÄD = 5 p, BOR = 3 p

Totalt: 31 p

Det är trångt i ordlådan.

Rensa bort ord enligt instruktionerna nedan. Stryk över orden vartefter.

När du städat klart ska det bli ett ord kvar.

Rensa bort:

- ... sportiga substantiv
- ... rörliga verb
- ... arga adjektiv
- ... kalla substantiv
- ... prepositioner på bokstaven b
- ... glada adjektiv
- ... ett abstrakt substantiv
- ... ätliga substantiv i plural
- ... ljudliga verb

Vilket ord blir kvar?

.....

Dialekter är varianter av ett språk och talas inom ett visst område.

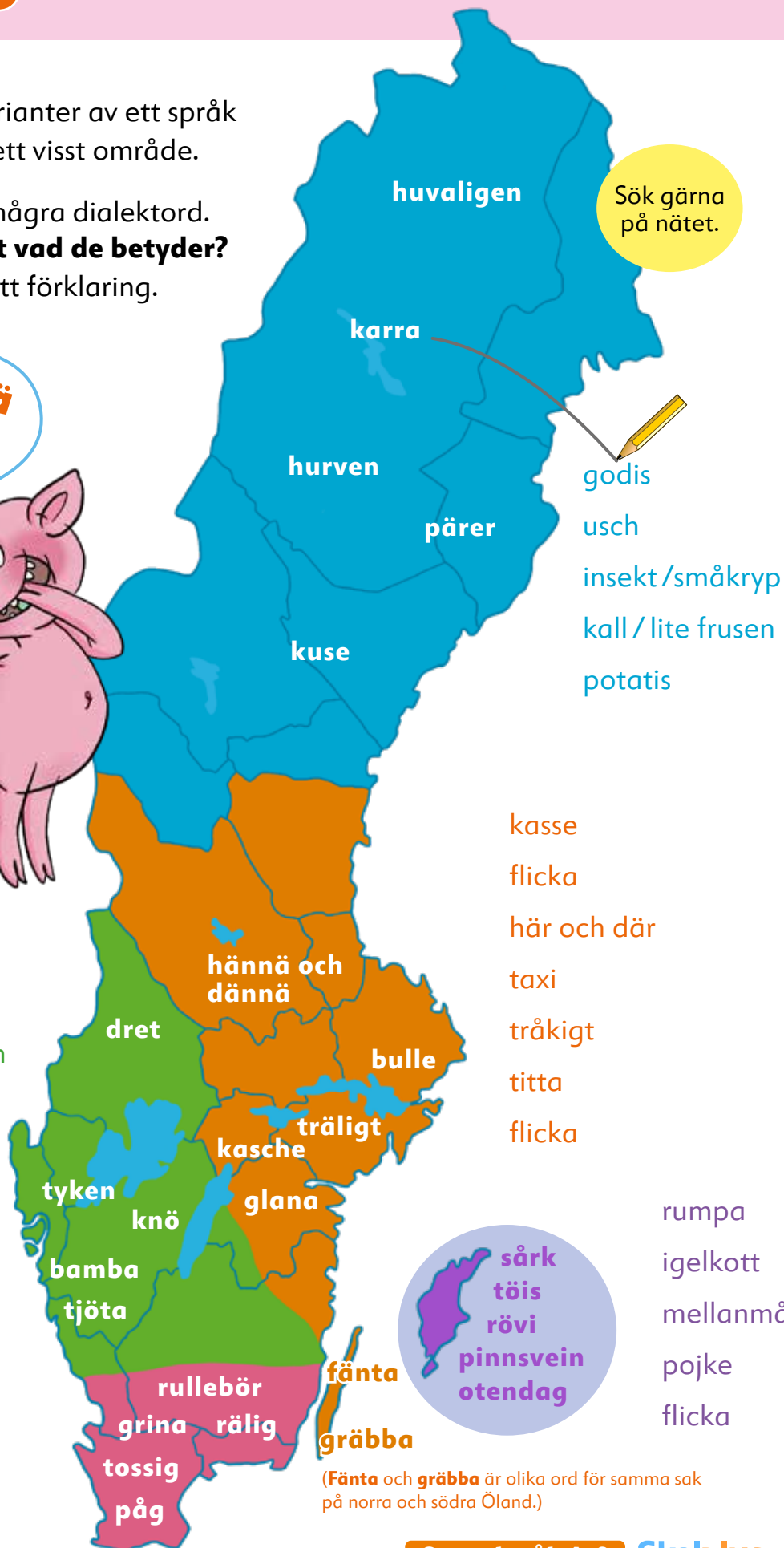
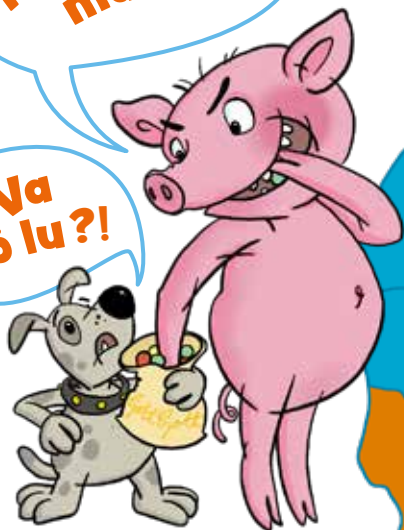
På kartan finns några dialektord.

Kan du klura ut vad de betyder?

Dra streck till rätt förklaring.

*** Men, va älä mälä?**

*** Va jö lu?!**

trängas

skolmatsalen

prata

skit

stöddig

ful / otäck

skottkärra

pojke

tokig

skratta

* Va jö lu?! Men, va älä mälä? betyder: Vad gör du?! Men, vad är det med dig? på Eskilstuna-dialekt.